Værd at vide om hjemløshed

Hjemløshed rammer som en hammer. De hjemløse, som vi møder, bærer på en historie om smerte, misbrug, familietragedie, psykisk sygdom, ensomhed, sociale handicap, fattigdom eller lignende; og som oftest en kombination af de byrder.

Hjemløshed handler om meget andet end at mangle et sted at bo. Alle kan på et eller anden tidspunkt i deres liv stå uden en bolig i en periode, men det gør dem ikke nødvendigvis til hjemløse. Du er hjemløs, hvis du udover at mangle tag over hovedet også kæmper med de ovenstående problemer.

Mange hjemløse har et misbrug og/eller en psykisk lidelse samtidig med, at vedkommende enten ikke har et sted at bo eller ikke kan finde ud af, hvordan man skal bruge og bo i den bolig, som han/hun har.

Social- og Boligstyrelsens definition af hjemløshed kan du finde her.

Hvor mange hjemløse er der i Danmark?

I SAND mener vi, at der er mellem 10-12.000 hjemløse i Danmark. Heldigvis kommer de fleste hurtigt på fode igen, men for dem, som ikke gør, er det starten på en lang periode, ja måske et helt liv, i hjemløshed.

Siden 2007 har Socialministeriet fået VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (tidligere SFI) til at tælle, hvor mange hjemløse der er. Der tælles hjemløse hvert andet år i uge 6. Det er selvsagt umuligt at få talt alle hjemløse. For at blive talt med kræver det, at den hjemløse har kontakt til en boform eller et værested for hjemløse, eller at kommunen ved, at man er hjemløs. SAND mener derfor, at mørketallet er meget stort.

Den seneste hjemløsetælling er fra 2022, og den viser, at der

er 5789 borgere i hjemløshed i Danmark. Hvor udviklingen til og med tællingen fra 2017 kun var stigende, så ser man et fald i de seneste to tællinger.

Fra 2019 er antal hjemløse faldet med cirka 10 % ifølge hjemløsetællingerne. En betydelig del af faldet i hjemløshed bæres af forholdsvist få kommuner. Særligt har der været et markant fald i hjemløsheden i Aarhus, hvor hjemløsheden er faldet med en tredjedel, fra 750 personer i 2019 til 507 personer i 2022. Også i enkelte andre kommuner ser vi forholdsvist store fald i tallene. I en række andre kommuner er tallene faldet lidt, men der er også kommuner, hvor tallene er steget.

Find flere nøgletal og VIVEs rapporter her.

Læs SANDs reaktion på hjemløsetællingen 2022 "Kurven er knækket, men problemet er ikke løst"

Politisk aftale om omlægning af hjemløshedsområdet fra november 2021

Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, SF, Enhedslisten og KristenDemokraterne indgik i efteråret 2021 en aftale på tværs af bolig- og socialområdet, som har til hensigt at skabe flere billige boliger til mennesker i hjemløshed og omlægge indsatsen mod hjemløshed.

Tre spor blev lanceret for at nå målet:

1. Flere billige boliger til mennesker i hjemløshed gennem en række initiativer
2. Systemet må ikke fastholde mennesker i hjemløshed. Derfor lægger aftalen op til en ændring af reglerne for den statslige refusion for ophold på § 110-boformer, som forventes at give kommunerne et større incitament til at give mennesker i hjemløshed egen bolig kombineret med en passende social støtte.

3. Udbredelse af Housing First-tilgangen via et nationalt partnerskab, der bl.a. vil følge udbredelsen og iværksætte initiativer for en øget udbredelse.

Læs mere her:

Ændringer af praksis i kommunerne

Ændringer i praksis på §110-boformer

Læs om SANDs reaktion på denne aftale:

"Højdepunkter fra SANDs høringssvar om hjemløsereformen"

"Hjemløse kan ikke få hjælp til at skabe sig et hjem"

"Hjemløseplanen: Hjemløse skal hurtigere i egen bolig"

Housing First-tilgangen

De nationale retningslinjer for indsatsen mod hjemløshed understøtter arbejdet med Housing First. Det er derfor en central tilgang i arbejdet mod hjemløshed på nationalt plan.

Det er en helhedsorienteret tilgang til hjemløshed, hvor det er ambitionen, at borgeren tilbydes en selvstændig bolig i almindeligt byggeri og samtidig modtager bostøtte. Housing First er *ikke* en trappetrinsmodel, hvor boligparathed er et mål, som der skal arbejdes hen imod. Housing First tager udgangspunkt i, at borgeren får en bolig som det første, fordi man mener, at en stabil boligsituation er forudsætningen for at stabilisere og forbedre fx psykisk sygdom, misbrug og det sociale netværk.

Se mere her (link til youtube)

Læs SANDs indspark i debatten om Housing First "Et værested er mere end et sted at være"